

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyúttér sora 50 fillér.

Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomtatás fogadottnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXIII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhöz hordva vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

Néptanítók számára:

Egész évre... 8 kor.
Fél évre... 4 kor.
Negyed évre... 2 kor.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor
és fia könyv- és könyvnyomtatásba küldendők.

A „Bácska” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Igazságügy.

Az igazságügyi költségvetésnek az imént
befejezett tárgyalása alkalmat nyújtott minden-
knek, a ki Magyarország igazságügye és
ennek egy anyagilag, mint erkölcsileg igen fontos
tényezői iránt érdeklődik, hogy egy pillantást
vethessen a jelenre, a jelen értékes sikereire és
bepillantasson a már épen nem távol jövőbe,
melyet hivatott tényezők tettekre munkája nyuj-
tott, igazságügyeink vezetőjének rendező keze
tűzött ki.

Az immár életbe lépett büntető perrendtartás,
mely hatályban léteinek rövid ideje alatt is már
a legpraktikusabb módon közelebb hozta az esküd-
tek s így az állampolgárok tudatához a becsület
és szabadság védelmének fogalmait, e fogalmak
fontosságát és súlyát, legbecselebb lap gyanánt
szolgált az igazságügyminiszter költségvetésének,
minthogy itt siker és ígéret egyenlő szilárd alapon
nyugszik.

Hogy nemcsak nagy feladatok várnak még
mindig a megoldásra, hanem folyton nagyobbak
és nehezebbek, ha Magyarország évszázadok mu-
lasztásait pótolni és az ethikai anyagi és gazdasági

életnek sokféle rendezést és kialakítást sürgető
követelményeinek eleget tenni akar, azt szükség-
telen kívülről magyarázni Plósz miniszternek.
Fejtegetései bizonyosságot tesznek a kiterjedt te-
vékenység mellett, melyet az ő vezetése alatt ugy-
maga az igazságügyi miniszterium, mint a tör-
vényszerkesztő osztály kifejt.

Azt az ellenvetést lehetne ugyan tenni, hogy
a miniszter nem minden folyamatban levő mun-
kának vette le vezető elveit, de ez nyilván nagyon
messze vezetett volna. Mindazonáltal a Magyar
Polgári Törvénykönyv szerkesztő-bizottságának
tárgyalási jegyzőkönyveiből, egyes más törvény-
javaslatokról megjelent közlésekből és — a mit
nem szabad kicsinyíteni — a miniszter nagy szak-
tudásának ismeretéből az ő reformmunkálatainak
és előkészületben levő alkotásainak irányzata és
célja annyira mindenestre ismeretes, hogy ébren
tartassék az az óhajlás, hogy — zavartalanul
lehesen dolgozni, zavartalanul a politikai szen-
vedélyek hullámcsapásaitól, valamint hogy az
igazságügyi munkálatokban szükségkép benlevő
tárgyilagosság minden szenvedélyt ugyszólván
eleve kellene, hogy kizárjon.

A törvények nevelő hatását politikusok és
szociológusok már rég elismerték és érdem szerint
méltatták és széles látkör, magas álláspont, erős
kéz, az emberek és viszonyok mély ismerete kell
ahhoz, hogy valamely törvény jól és belátható
jövő számára is jól alkottassék meg. Hogy itt
novelláris intézkedések nem mindenkor helyesek,
hanem gyakran inkább rendszeres munkát kell
végezni, ha több időbeli áldozattal is, ezt Plósz
miniszter ugy látszik szabályképen állította fel,
valamint azt is, hogy a szakköröknek s egyáltalán
a nyilvánosságunk alkalmat nyujtassék idejekorán,
bírálat gyakorlására, óhajok kifejezésére, módo-
sítások és javítások javaslatba hozására.

Két nagy feladat várja most türelmetlenül
a megoldást, a polgári törvénykönyv és a polgári
perrendtartás, melyek közül az első természet-
szerűleg, mert említésre méltó hazai előmunkálatok
nélkül és a nemzet egész gazdasági és ethikai
életének eminens érdekei miatt, melyek általa
érintetni fognak és szabályoztatni, esetleg új utakra
terelteni szándékoltnak, — még alkalmasint
hosszabb ideig fog magára vártni, míg az utóbbi

a néhány év óta érvényben álló sommás eljárás
alapján valószínűleg hamarosan törvény lesz és
a modern peres eljárás nagy elveit a polgári
perben is érvényre fogja juttatni.

Bányatörvény, ügyvédi rendtartás, a keres-
kedelmi és csódtörvény néhány részének, az álta-
lános polgári jog terén ezekkel rokon vagy ezekhez
közelálló bizonyos részek, — ezek a legközelebbi
jövőre kilátásban álló gyümölcsei az igazságügyi
miniszterium szorgalmas munkájának.

Villamos világítás.

— Szakvélemény. —

(Vége.)

Mindenesetre érdekes kérdés lesz a költség külön-
bözlet is, amely gyakorlati adatok szerint alig 30—40
%-kal több, mint a petroleumvilágításnál, ha fenti pénz-
értékben ki nem fejezhető kellemetlenségeket számításba
nem vesszük.

Egy 14—16 normál gyertya erősségű petroleum-
lámpa óránként 1¼—1½ kr értékű petroleumot fo-
gyaszt, míg egy 16 gyertyafényű izzólámpa villanyos
árama 2 krba kerül. Ha előbbihez a lámpaívég, égőtest
kicserélés és a lámpabél költségeit hozzáadjuk, látni
fogjuk, hogy a különbség nincs 30%.

Igaz, hogy a megszokás és a könnyű hozzájut-
hatás nagyobb világosság alkalmazását fogja eredmé-
nyezni, ami több költséget okoz, de az is tény, hogy
a villanyos világítás igen sok módot nyújt a takaré-
kosságra.

Ha vendéget várunk — a fent elsorolt kellemet-
lenségek elkerülése végett — nem kell órákkal előre
felgyújtani a lámpákat, mert egy pillanat alatt felvilá-
gíthatjuk egész lakosztályunkat.

Az előszobában nem kell egész este égetnünk a
lámpát, mert ajtónyitáskor felgyújthatjuk azt.

Lakásunkban nem kell egyszerre 2—3 lámpát
égetni, hanem csak ép ott, ahol tartózkodunk, mert ha
a szomszéd szobába megyünk, egy kézműdolattal meg-
gyújthatjuk és elolthatjuk a lámpát. Ugyanez áll a kávé-
házakban, vendéglőkben, üzletekben, szóval mindentütt
ott, ahol időlegesen több-kevesebb világosság kell.

Ha tehát a város lakossága, mint az vermes re-
mény nélkül előre látható, ezen előnyöket belátja, a
villanyos világítást mind tágabb körben fogják igénybe
venni és így nem mondható túlzottnak az a feltevés,
hogy a legközelebbi jövőben 6000 láng lesz magánosok
által igénybe véve.

Ez az igénybevétel természetesen nem állandó, sőt
a gyakorlat azt mutatja, hogy a tényleg berendezett
lángoknak magánosok állandóan csak egyharmadát hasz-
nálják és így a napi használatban átlag csak 2000 láng
fog égni és így a város világításánál használt ivlám-

A „BÁCSKA” tárcája.

A halálhoz.

Ugyan, ugyan, jó komám,
Tegyünk egy bolondot!
Jöjjön értem szaporán!
(Nem jön? majd mit mondok!)

Ha behúnyom szememet —
Olyant régen láttam:
Gyászbeszéd lesz, könyözön
S lát babért, virágot...

Lássa, most csak verselek,
Irom a dalt rendre;
S száz is elmegy — s ideint:
„Várjak én csak kendre!”

„Hallják csak a halálom”
— Mindenki így biztat —
„Lesz koszorúm, szalagos,
Meg jó babérillat...”

S ha érzem, hogy a babér
Koporsómat érte:
Föltámadok! föl biz' én,
Érdemes lesz érte!

Föltámadnék! de félek,
Rossz vége lesz ennek!
Hátba megaragszának
S mindent visszavesznek!

Ugyan, ugyan, jó komám,
Tegyünk egy bolondot!
Jöjjön értem szaporán!
(Nem jön? majd mit mondok!)

Láng János.

„A FEKETE MEG A PIROS SZALAG.”

Irtá: Kubinyi Viktor.

Nem is olyan nagyon régen, a szerencsés véletlen
összehozott egy kedves öreg ural. Sohasem láttam éle-
temben, de már kis koromtól sokat, igen sokat és esupa-
szépet és jót hallottam felőle. A képét is láttam nem
egyszer és ha még hozzáteszem, hogy őt valamelyes atya-
fiség fűzi családunkhoz, senki sem fog a felett csodálkozni,
hogy a véletlen találkozásnak nagyon megörültem. Örült
a lelkem, hogy szemtől-szemben láthatom, hogy hallhatom
azt, kit — ismeretlenül bár — már évek óta tiszteltek és
őszintén becsülök. Az már azután nem az én hibám, hogy
ezen, reám nézve oly örvedetes találkozásnak — a szíves
olvasó adja meg az árát.

De még el sem mondtam, hol és mikor is talál-
koztam az én kedves bátyámmal. A fővárosból hazautaz-
tamiban nyugodt kényelemmel ott ültem a vasutikocsis
egyik fülkéjében és oly jól esett hallgatnom a vonat üte-
mes zakatolását: mintha mesélt volna valamit. Egyszerre
hallom, a mint a szomszédos fülke ajtaja felesapódik. Ön-
kéntelenül is kitekintettem a folyosóra és ugyancsak nagy
volt meglepetésem, midőn a folyosón fel s alá sétáló, elő-
kelő tartású és galambösz öreg urban arra ismertem, kit
már oly régen szerettem volna látni. De miután mégsem
voltam teljesen biztos, magam is kimentem a folyosóra
azon reményben, hogy majd csak szóba elegyedünk. Sokat
hallottam az öreg ur leereszkedő nyájasságáról, melyet
talán inkább magyaros kedélyességnek mondhatnék és nem
csalódtam. Alig sétáltam egy-kétszer fel s alá a folyosón,
az öreg ur, a ki — nekihevíült arcáról ítélve — nyilván
a fülkében uralkodó nagy meleg elől menekült ki a fo-
lyosóra, elővette cimerez szivartárcáját, kivett belőle egy
vaskos havannát és egyenesen felém tartott. Tüzet kért.
Tiszteletteljesen bemutatam magamat, majd nyomban
feléje nyujtottam égő szivaromat.

És ezzel megtört a jég. Nevekről rögtön ráismert.
Bizalmasan felém nyujtotta jobbját, vállamra tette a kezét
és hosszasan a szemem közé nézett. Es ebben a nézés-
ben volt valami kérdés. Elértettem mit akar. Elmondot-
tam neki tőveről-hegyére mindazt, a miről gondoltam,
hogy őt érdekelné fogja. Ő pedig nyugodtan, jóságos
arcán szelid mosolylyal hallgatta szavamat.

Hirtelen szavamba vágott. Szülőim után kérdező-
ködött. Apámhoz az atyafiságon kívül régi jóbarátságunk
benső köteleke fűzi. Oly jól esett ezt tőle hallanom. Most
már magam is teljesen felmelegedtem és egészen más
hangon szólottam, mint kezdetben. Minden iránt érde-
klődött, minden felől kikérdezett és azután a jövőről, már
tudniillik az én jövőmről beszélt. Mondhatom igazi áhi-
tattal hallgattam aranyat érő jótanácsait és ma is örül a
lelkem, hogy találkoztam vele. És mily nagy volt örömem
látni, hogy ő mindenfelől tájékozva van, mert ebből arra
következtettem, hogy sorsom iránt melegen érdeklődik.
Tudott ő már mindent és nyilván csak azért kérdezett,
faggatott, hogy engem kiismerjen.

Majd elgondolkodva így szólt hozzám:

— Hallom, felesaptál irómeesterembernek?

— Igen! — volt rövid válaszom.

— Öcsém, te még fiatal vagy. Nem ismered az
életet. Azért figyelmeztetek, légy ugyancsak résen, ha el
nem akarod veszíteni kedvedet az irástól.

— Hogy értsem ezt, bátyám?

— Hát csak úgy, hogy az írónak nemcsak arra kell
törekednie, hogy ő maga tanuljon, de arra is, hogy má-
sokat is oktasson.

— De hisz ehhez még nagyon is fiatal vagyok!

— Sebaj! Ha van benned komoly akarat, úgy fiatal
korod dacára is oktathatsz másokat. Csak el kell találnod
a módját.

— Ezt ismét nem értem!

— No, persze hogy nem értem. De majd rávezetlek.

Tehát jegyezd meg magadnak, hogy úgy kell intézned
dolgozatod, hogy lehetőleg mindenkiben érdeklődést kelts
az iránt, a mit írsz. Vagyis működésedet minden irányba
ki kell terjesztened. A folytonos komoly tanulás kifárasztja
az író is, az olvasót is, éppen azért mindkettőnek jól
esik, ha olykor egy-egy az életből vett fejezetet írhat,
illetve olvashat. De ennek mindenkor olyannak kell lennie,
hogy mindketten szórakozva tanuljanak. Ez látszatra ellent-
mondás, de szépen össze lehet ám egyeztetni...

De erre már én is beleszóltam.

— Csak nem azt akarja mondani, bátyám, hogy
amolyan regény-tárcákat írjak?

— Pedig, lásd, éppen eltaláltad.

— De én ilyesmire még sohasem gondoltam.

pákat is izzólámpa értékben fejezve ki, az egyidőben égő lámpák számát egyelőre 3500—4000-re tehetjük. Mindamellett a villanyos telepet akként kell berendezni és gépekkel ellátni, hogy képes legyen az összes lámpák együtt égését is ellátni és így 550 effektív HP-re kell azt felszerelni, de több párhuzamosan kapcsolható, együtt működő gépet kell alkalmazni azért, hogy a váltakozó áramszükségletnek megfelelően lehessen azokat működésbe hozni.

A fentiek szerint egyidejűleg égő lámpák táplálásához szükséges áram szolgáltatására naponta — rendes körülmények közt 260—280 HP fog igénybe vétetni.

A tapasztalat azt mutatja, hogy óránként és lóerőnként jól szerkesztett gőzkazánok és gépek mellett 2 k. jómínőségű kőszén szükséges. A napi átlagos égési időt — egész éven át — 8 órában állapítva meg, naponta a szén szükséglet 4320 k. és így egy év alatt 15768 q lesz.

Ha a szén árát — tekintve, hogy egy jelentékeny része vizen szállítva, egy része vasuton és esetleg tengelyen fog a telephez érkezi — átlag 2 kor. 20 f.-re tesszük, az évi szén szükséglet, kerek 16000 q fogyasztás mellett 35000 kor. értéket fog tenni.

Ha a már többször említett városok villanyos világításánál szerzett tapasztalatok alapján a kezelő személyzet évi fizetését 12000 kor., egyéb szükségleteket, mint kenőszerek, javítások stb. 7000 kor. vesszük fel, a korábbi kimutatott 50000 kor. annuitási kiadásokkal az évi kiadás összesen 105000 koronát fog kiteenni.

Ezzel szemben 6000 láng után a magán fogyasztóktól, lángonként 12 koronát számítva, 72000 korona bevételt várható.

Igy tehát a közvilágítás 33000 koronába fog kerülni, ami a jelenlegi cca 20000 kor. kiadással szemben 12000 kor. többletet mutat, amely többletet a város nem teljesen 400 petróleumlámpája helyett 800—850 izzó- és 45 ivlámpa villanyos világítását fogja kapni.

Ha összehasonlítjuk azon költségeket, melybe a városi közvilágítás kerül, azon összeggel, melybe a magánosok áramfogyasztása kerül, azt látjuk, hogy addig, míg a magánosok lángonként számított évi 300 égő óra fogyasztás mellett az összes 1.800.000 égési óráért 72000 koronát fognak fizetni; a város (az izzólámpák átlagos égési idejét 2375 órával, az ivlámpákét 1715 égési órával véve fel) 3.443.500 égési órája 33000 koronába fog kerülni, vagyis, hogy a város áramfogyasztásának olcsósága mellett a magán fogyasztók viszonylag magas egységárat fizetnének.

Kíváncsún volna tehát, hogy a magán fogyasztás számára az áram hektowattónként az előirányozott 8 frt egységárnál olcsóbban szolgáltatassék ki.

Ez azonban csak akkor lesz lehetséges, ha a magán fogyasztás jelentékenyen nagyobb lesz a prelimitált összegnél, nehogy az ár leszállítása által a közvilágítás ára túlságosan magas legyen.

De viszont a magánosok áramfogyasztásának növekedése csak akkor remélhető, ha az egységár leszállítható.

Ezen körben futó labirintusból csak egy ut vezet ki és ez az volna, ha a villanyos telep számára oly áramfogyasztókat lehetne megszerezni, akik nappal is igénybe vennék a telepet, vagyis, ha az üzem folytonossá tételnek.

Sajnos, Zombor városának, mint már említettük, ez idő szerint még nincsen oly fejlett ipara, mely az előállítható áramnak legalább oly részét abszorbeálhatná, hogy legalább egy gép egész napi mozgása biztosítva volna. A kisiparnak azonban mégis nagy fellendítését idéznék elő, ha azok addig is, míg valamely nagyobb fogyasztó az üzem folytonosságát lehetővé teszi, napközben is szolgáltatna a telep villanyos áramot.

Ez egyelőre akkumulátorok alkalmazásával lesz csak elérhető, melyeket a villanyos telep könnyen megtölthet azon felesleges áramokkal, melyeket az általános nagyobb napi áramfogyasztás előtt és után az átmeneti időben kifejtteni kénytelen.

Az u. n. világítási naptár szerint ugyanis meg lesz minden napra állapítva az időpont, melytől a telep villanyos áramot szolgáltatni köteles lesz. Ezen időben

azonban csak kevés áramot fognak az egyes magán fogyasztók igénybe venni és így a gépek fel nem használt árama kárba veszne, ha azt akkumulátorral fel nem fogják. Ugyanez az eset áll elő, midőn éjjel a magán fogyasztók különböző időben több-kevesebb lángot eloltanak.

Az ekként felgyülemlett villanyos energiát kell ipari célokra lehető mérsékelt ár mellett kiszolgáltatni mindaddig, amíg oly iparvállalattal lehet a világítást kapcsolni, mely annak üzemet folytonossá és áramfogyasztásával az egységár általános leszállítását lehetővé teszi.

Ily kapcsolatos iparágul egyelőre más nem kínálkozik, mint a zombor—apatin villanyos üzemű vasút; mert a kettőnek működése egymást felfaltatva, egy és ugyanazon gépezettel foganatosítható.

E mellett Zombor városnak minő fellendülése volna várható ez összeköttetésből!

Az élénk iparral és kereskedelemmel bíró Apatin elővárosa lenne Zombornak és Zombor piaca Apatinnak.

E mellett a villanyos vasút jól jövedelmező közlekedési vállalat is volna, mert e jövedelmet Apatin teherforgalma, mely most tengelyen Pr.-Szt. Ivánon át bonyolítatik le, egymaga is biztosítaná.

Zombor város lakossága pedig olesón jutna az apatini Dunához, nemcsak hogy fűrdeni járjon oda, de terményei számára is megnyerné az olesó dunai utat egy a Balkán államok felé, mint Budapestre.

Ennek a tervnek megvalósításához azonban be kell várnai a pénzpiac kedvezőbb alakulását.

De akkor sem a városnak kellene azt létesíteni, csak a vasút létesítését elősegíteni azal, hogy villanyos telepeinek értékével vagy mint részvényes léphetne be üzlettársul, vagy a szükséges áramot adná oly mérsékelt árral, hogy a vasut az igénybe vehesse.

Ha majd a megvalósulás stádiumába jut ez ügy, hozzá lehet szólni és kifejtetni azon módokat, mint lehetne az év legnagyobb részében — 8—10 hónapon át — a Duna vizéből kiemelni a vasut és világításhoz szükséges villanyos energiát.

Midőn eszmecsereink eredményét a villanyos világítási ügy jelenlegi állására nézve ezekben előadva a tekintetes bizottság rendelkezésére bocsátjuk: kijelentjük, hogy tudásunkat és munkásságunkat a legnagyobb készséggel bocsátjuk a város közönségének rendelkezésére.

A „Zombori technikusok asztaltársaságának” megbeszéséből.

Ujdonságok.

Szomorú évforduló. Tegnap volt egy esztendeje, hogy a kegyetlen halál gyászba borította lapunk szerkesztőségét és kiadóhivatalát. Felejthetlen emlékű, kitűnő tollú munkatársunknak, dr. Matzitz Pál vármegyei alügyésznek nemes és ideális lelke ekkor költözött el a szebb, a jobb világba. Bánatos, fiatal özvegye, öreg szülei, testvérei, rokonai siratták, gyászolták. Veltük s a sok jó barát s veltük zokogott a mi tollunk és a mi szívünk is. Az idő lemorzsolta azóta egy esztendő, de az elhunyt emléke nem mosódott el, a fájdalom nem szűnt meg. Mert a kit nagyon szeretünk, őszintén becsülünk, annak emléke örökké él s minél tovább rohan az idő, annál gyökeresebb lesz a veszteség s a veszteség fölött való fájdalom érzete. A bánatos, mélyen szerető hitvesvel s az egész családdal sir ma is a sok jó barát; siratjuk mi is felejthetlen emlékű, ideális lelkű kitűnő munkatársunkat. — Az elhunyt lelki fűveért tegnap, a halálórási évfordulóján requiem volt d. e. 9 órakor a róm. kath. templomban. A requiemben a család teljes számban jelen volt s megjelent azon lapunk szerkesztősége is.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Józsa Benedek szabadkai törvényszéki joggyakornokot az újdéki törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. A zombori pénzügyigazgatóság Hartmayer Jenő vámgyakornokot az újdéki fővámbivaltoz dijas vámgyakornokká nevezte ki.

— Elég rosszul tetted. Vagy talán nem olvasod az elbeszélő-irodalmat?

— En mindent olvasok. A jóból tanulni akarok. A kevésbé jót is azért olvasom, hogy tanuljak, mert ha egyebet nem, azt még a legrosszabb irodalmi termékből is megtanulhatom, hogyan nem kell írni és gondolkodni.

— Helyes! Most pedig halld óhajomat. Hazaérve ülj azonnal neki és írd egy regényt-teracát. Ertetted? Elvárom, hogy megteszed a kedvemért!

Hamarjában nem tudtam, mit válaszoljak. Megvalom, nagy zavarban voltam. Életemben még sohasem gondoltam arra, hogy ilyesmit elkövessek és most már alig van menekvés. Nagyon szerettem volna a kedves öreg ur kedvét megtenni, de attól tartottam, hogy esetleg nem találkoztam megfelelő tárgyat. Pedig a világért sem akartam volna magamra vonni kedvezőtlen bírálatát.

— Nos, öcsém, talán nem tetszik az ajánlatom? — kérdé türelmetlenül.

— Tetszeni tetszenék, már csak azért is, hogy megtehessem a kedvét. De...

— De? Semmi „de”? Tedd meg a kedvemért és okvetlenül küld el nekem első regényteracdat. Minthogy pedig én csábítottalak erre a térére, magam adom meg hozzá a tárgyat. Hallgass hát meg, de megtiltom, hogy teracdában neveket említs!

— Beszélni kezdett. Komolyan, szinte suttogra beszélt és még mindig ifju tűzben égő szemei híven visszatükröztek nemes lelkét.

En pedig hallgattam. Hallgattam esendes figyelemmel és most már bosszankodtam a vonat zakatolásáért... És előre az én jó öreg bátyáma töltam a felelősséget azért, hogy egy regényteracát elkövetek.

*
Fiatal, vidám, pezsgő életkedvvel teli legényke voltam. Huszonhárom éves lehettem, midőn először találkoztunk. Ő nálammal néhány évvel fiatalabb. Az első véletlen találkozásakor mindjárt megértettük egymást úgy, a hogy ez csak két fiatal szívvel lehetséges. Ő is, én is mintegy öntudatlanul kerestük az alkalmat, hogy találkozhassunk és a körülmények igen kedveztek nekünk. Nem mult el nap, hogy ne találkoztunk volna és ilyenkor beszéltünk mindenről, a mi két ifju lelket érdekelhet. Testvér nem beszélhetne már őszintében testvérel.

Atyámtól örökölt komoly óvatosságomnál fogva, minden szavamra vigyáztam és úgy beszéltem vele, mintha valami tulvilági lényhez szólnék. Ő pedig szende ártatlanságával és valóban megnyerő őszinteségével teljesen levett a lábamról. Lelkemben egyre fokozódott az iránta érzett őszinte tisztelet. A rövid ismeretséget mindketten boldog örökkévalóságnak képeztük. De hát minden elmulik! Tudtam, hogy nemsokára elválnék, de akkor még egyikünk sem hitte, hogy — örökre válnék. Ugy hiszem, egyáltalában nem is gondoltunk a válásra. Pedig el kellett utaznia.

Egy szép verőfényes délután — a küszöbön álló válságnak keserűen édes előérzetével lelkünkben — a szoktnál hosszabbabban beszélgettünk. Egyikünk sem említette a közzé válást, mivel mindegyikünk attól tartott, hogy ezzel fájdalmasan érintené a másikát. És mégis a körül forogtak gondolataink, hogy minek is mulik az idő oly gyorsan!

Az ablak fölött függő kalitkában aranytollú kis madárka repdesett. Csak úgy kéjelgett a napsugarak melegében. Örömeiben percekig csatogott, mintha felénk akarna kiáltani: „Oh, örüljtek, mert még fiatalok vagytok!”

Mi pedig derült mosolylyal hallgattuk a madárka vidám csattogását.

Egyszerre egy sötét felhő vonult el a nap előtt. Kis dalosunk elhallgatott. Bolyhos fejcsékéjét szárnya alá rejtette, majd kevés vártatva ismét körültekintett. A felhő már messze haladt, a nap sugarai ismét beragyogták a kalitkát, de a kis madárka — mintha nem akarna hinni a csalfa napsugaraknak — aznap többé nem zengett.

Mi ketten ezt is észrevertük. Egymásra tekintettünk és megértettük a kis madárka különös viselkedését. De mintha egymást is megértettük volna.

Szerettünk volna még szólni. De torkunkat összehuzta valami különös, eddig mindkettőnk előtt ismeretlen érzés. Ez nekem jól esett és egyuttal fájdalmat is okozott és melázó tekintetéből kiolvastam, hogy ő is velem egyet érez. A csend ólomsúlylyal nehezített mindkettőnk lelkére. És ő — szinte szégyellem beismerni — nálammal erősebb volt. Megszakította a kínos hallgatást.

— Három nap mulva utazom!
Többet ő sem birt szólni és e néhány szót is nehezen, csaknem fuldokolva mondotta.

Személyi hír. Átányi József dr., a zombori ügyészség volt vezetője tegnap utazott el városunkból új székhelyére, Szolnokra. Távozása alkalmából nagyszámú tisztelői és barátai szerdán este bucsuvacsorát rendeztek a távozó tiszteletére, a melyen nagyon sokan vettek részt. Átányi József dr. távozásával a zombori törvényszék kiváló tisztviselőjét, társadalmi életünk pedig egyik kedvelt és népszerű tagját veszti el.

Kirendelés. A szegedi kir. közjegyzői kamara Vojnich Lajos dr. zentai kir. közjegyző betegeisége tartamára Reinicz Márk zentai kir. közjegyző helyettesét hivatalból helyettesül kirendelte.

Eskütétel. Kerekes János, a zombori törvényszék új ügyésze kedden tette le a hivatali esküt a törvénytelen plénna előtt és átvette hivatalát.

Április 11-ike. Az április 11-iki nemzeti ünnep az idén a nagy hétre esik. Az ünnep egyházi része éppen ezért nem tartható meg, mert a liturgia szigorúan előírja a nagyheti ájtatosságokat. Az ünnepet így később tartják meg s idejét a belügyminiszterium fogja kitűzni.

Pályázat. A zombori járásbírósnál aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények két hét alatt nyújtandók be.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1900. évi április hó 4 én déltől 9 órakor a városbaza nagytermében rendes közgyűlést tart.

Államsegély. A belügyminiszter Deák Péter a zombor—bajai színházak igazgatójának 1000 korona államsegélyt utalványozott.

Állandó választmányi ülés. Bács-Bodrogh vármegye állandó választmánya a vármegyei házipénztári és az abban kezelt összes alapok 1899. évi zárszámadásainak megvizsgálása céljából folyó évi ápril hó 9-én d. e. 10 órakor a vármegyei színház kis termében ülést tart.

Pályázat. A szabadkai törvényszéknel aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények két hét alatt nyújtandók be.

Szerb színészet. A szerb nemzeti színtársulat a napokban városunkba érkezett és előadásait tegnap este kezdte meg. Színré került Schönbán Pal „A szabinok elrablása” című négy felvonásos vígjátéka.

Katonák kitüntetése. Szép ünnepélynek volt tanuja a mult napokban a Bécsben állomásozó bajai gyalogezred. Még a mult év szeptember havában, mikor a Duna áradása fenyegette a Vagvidéket, a veszély elhárítása végett a katonai parancsnokság a bajai ezred utasozását szintén kirendelte Wagner Albert főhadnagy vezénylete alatt. A vész színhelyén a katonák teljes huszonhat óráig emberfeletti munkát végeztek és két tizedes, Samuel Ferenc és Litomerszki Matyás bajai fiuk egy teljes fűrdőhelyiséget, a midőn a balások mar annak megmentéséről lemondtak, életük kockázatásával a végpusztulástól mentettek meg. Az ezredparancsnok, kövesbázi Kövess Herman ezredesnek intervenciója folytán nemes és önfeláldozó tettük öfelségének tudomására jutott, a ki őket 40—40 korona jutalomban részesítette. Az egész ezred jelenlétében adta át szép beszéd kíséretében a mult napokban az ezredes a jutalmat a két bajai fiúnak, kik egyszersmind a hadtűgyminiszter elismerő oklevelével is ki lettek tüntetve.

Új vasuti állomás. A magyar kir. államvasutak Budapest jobbparti üzletvezetősége közhírré teszi, hogy a hegyes—feketehegy—palánkai h. e. vasuton Gajdobra és Palánka állomások közt, a 9. sz. órbanál létesített „Alsó Gajdobra” feltételes megállóhely folyó hó 25-én személy- és podgyászforgalomra megnyitott. Ezen megállóhely személydijszabási szempontból, egy a szomszédos, mint a távolsági forgalomban Gajdobra állomással egyesítettet.

Névmagyarosítás. Ifj. Szigrist Gyula zombori lakos nevet „Szendroi”-re magyarosította a belügyminiszter engedélyvel.

Zombori cigányok Párisban. Lakatos Sándor zombori jó nevű és kedvelt cigányprimás kilenc tagból álló zenekarával Párisba megy, ahol a kiállítás tartamára szerződöttetve van.

En nem válaszoltam ezen lakonikus kijelentésére. Most már nem tudom miért, de nyilván azért, mert nehezemre, nagyon nehezemre esett volna a beszéd. Éreztem, hogy ezzel még nem bucsúztunk és éreztük mindketten, hogy még beszélünk kell egymással. De ebben már alig haladtunk egy uton; mert ha ő csak azért érezte szükségét annak, hogy még egyszer beszéljünk egymással, mivel neheze esett a válás, nekem valami titkos hang azt sugta, hogy a találkozásra ezen kívül is fontos, igen fontos ok van. De e percben magam sem tudtam, mi lehet az?

Jól emlékszem, hogy akkor szótlán váltunk el. Ő elhagyta a szokásos köszöntést, én pedig távoztamkor még csak le sem emeltem a kalapot. Nem akartam, hogy lássa, mint reszket a karom.

Szórakozottan a lakásom felé vettem utamat. Szobámba érve, hol oly sok kedves órát töltöttem könyveim társaságában, elhagyatottnak, árvának éreztem magamat. És szinte megijedtem, mert ez még sohasem történt meg velem. Majd leültem íróasztalom elé, mintegy félálomban kihuztam annak fiókját és elővettem belőle egy kis illatos csomagot. Oly óvatosan nyultam hozzá! Szinte féltem, hogy ellillan ujjaim közül. Pár sor írás — olyan szépen volt írva, a mint csak tőlem tellett! — jelezte a kis csomag tartalmát. És ugyan mi volt benne? Aranyszélű, halványrózsaszín papírszeleten egy kis kék virág és alatta egy név. Ez volt az egész. De ez az igénytelen kis virág sokat nagyon sokat mesélt. Annyit, hogy majd megszakadt belé a szívem örömeiben. Csak néztem, néztem a kis virágot; majd ismét gondosan becsomagoltam és visszahelyeztem előbbi helyére. Ültemből kitekintettem az ablakon a verőfényes szabad természetbe. Az aranyos fényben uszó párában ott lebegett előttem egy alak. Ajkai körül oly kedves mosoly játszadozott; de mintha szemeiből valami mélabus érzést, amolyan gyermekded vágyódást olvastam volna. Sokáig szemléltam a kedves tünényt, — izgatott képzelőtehetségemnek ezen szüleményét, majd... szakasztottan úgy jártam, mint rövid idővel előbb a kis dalos madár.

(Folyt. köv.)

pákát is izzólámpa értékben fejezve ki, az egyidőben égő lángok számát egyelőre 3500—4000 re tehetjük. Mindamellett a villanyos telepet akként kell berendezni és gépekkel ellátni, hogy képes legyen az összes lángok együtt égését is ellátni és így 550 effektív HP-re kell azt felszerelni, de több párhuzamosan kapcsolható, együtt működő gépet kell alkalmazni azért, hogy a váltakozó áramszükségletnek megfelelően lehessen azokat működésbe hozni.

A fentiek szerint egyidejűleg égő lángok táplálásához szükséges áram szolgáltatására naponta — rendes körülmények közt 260—280 HP fog igénybe vétetni.

A tapasztalat azt mutatja, hogy óránként és lórónként jól szerkesztett gőzkazánok és gépek mellett 2 k. jöminőségű kőszén szükséges. A napi átlagos égési időt — egész éven át — 8 órában állapítva meg, naponta a szén szükséglet 4320 k. és így egy év alatt 15768 q lesz.

Ha a szén árát — tekintve, hogy egy jelentékeny része vizen szállítva, egy része vasuton és esetleg tengelyen fog a telephez érkezni — átlag 2 kor. 20 f.-re tesszük, az évi szén szükséglet, kerek 16000 q fogyasztás mellett 35000 kor. értéket fog tenni.

Ha a már többször említett városok villanyos világításánál szerzett tapasztalatok alapján a kezelő személyzet évi fizetését 12000 kor., egyéb szükségleteket, mint kenőszerek, javítások stb. 7000 kor. vesszük fel, a korábbi kimutatott 50000 kor. annuitási kiadásokkal az évi kiadás összesen 105000 koronát fog kitenni.

Ezzel szemben 6000 láng után a magán fogyasztóktól, lángonként 12 koronát számítva, 72000 korona bevétel várható.

Igy tehát a közvilágítás 33000 koronába fog kerülni, ami a jelenlegi cca 20000 kor. kiadással szemben 12000 kor. többletet mutat, amely többletet a város nem teljesen 400 petroleumlámpája helyett 800—850 izzó- és 45 ivlámpa villanyos világítását fogja kapni.

Ha összehasonlítjuk azon költségeket, melybe a városi közvilágítás kerül, azon összeggel, melybe a magánosok áramfogyasztása kerül, azt látjuk, hogy addig, míg a magánosok lángonként számított évi 300 égő óra fogyasztás mellett az összes 1.800.000 égési óráért 72000 koronát fognak fizetni; a város (az izzólámpák átlagos égési idejét 2375 órával, az ivlámpákat 1715 égési órával véve fel) 3.443.500 égési órája 33000 koronába fog kerülni, vagyis, hogy a város áramfogyasztásának olcsósága mellett a magán fogyasztók viszonylag magas egységért fizetnének.

Kívánatos volna tehát, hogy a magán fogyasztás számára az áram hektowattónként az előirányozott 8 frt egységárnál olcsóbban szolgáltatassék ki.

Ez azonban csak akkor lesz lehetséges, ha a magán fogyasztás jelentékenyen nagyobb lesz a preliminált összegnél, nehogy az ár leszállítása által a közvilágítás ára túlságosan magas legyen.

De viszont a magánosok áramfogyasztásának növekedése csak akkor remélhető, ha az egységár leszállítatik.

Ezen körben futó labirintusból csak egy ut vezet ki és ez az volna, ha a villanyos telep számára oly áramfogyasztókat lehetne megszerezni, akik nappal is igénybe vennék a telepet, vagyis, ha az üzem folytonossá tétetnék.

Sajnos, Zombor városának, mint már említett, ez idő szerint még nincsen oly fejlett ipara, mely az előállítható áramnak legalább oly részét absorbeálhatná, hogy legalább egy gép egész napi mozgása biztosítva volna. A kisiparnak azonban mégis nagy fellendítését idézné elő, ha azok addig is, míg valamely nagyobb fogyasztó az üzem folytonosságát lehetővé teszi, napközben is szolgáltatna a telep villanyos áramot.

Ez egyelőre akkumulátorok alkalmazásával lesz csak elérhető, melyeket a villanyos telep könnyen megtölthet azon felesleges áramokkal, melyeket az általános nagyobb napi áramfogyasztás előtt és után az átmeneti időben kifejezni kénytelen.

Az u. n. világiatási naptár szerint ugyanis meg lesz minden napra állapítva az időpont, melytől a telep villanyos áramot szolgáltatni köteles lesz. Ezen időben

azonban csak kevés áramot fognak az egyes magán fogyasztók igénybe venni és így a gépek fel nem használt árama kárba veszne, ha azt akkumulátorral fel nem fogják. Ugyanez az eset áll elő, midőn jövedelmét a magán fogyasztók különböző időben több-kevesebb lángot eloltanák.

Az ekként felgyülemlett villanyos energiát kell ipari célokra lehető mérsékelt ár mellett kiszolgáltatni mindaddig, amíg oly iparvállalattal lehet a világitást kapcsolni, mely annak üzemét folytonossá és áramfogyasztásával az egységár általános leszállítását lehetővé teendí.

Ily kapcsolatos iparágul egyelőre más nem kínálkozik, mint a zombor—apatini villanyos fűtési vasut; mert a kettőnek működése egymást felváltva, egy és ugyanazon gépezettel foganatosítható.

E mellett Zombor városnak minő fellendülése volna várható az összeköttetésből!

Az élénk iparral és kereskedelemmel bíró Apatin elővárosa lenne Zombornak és Zombor piaca Apatinnak.

E mellett a villanyos vasut jól jövedelmező közlekedési vállalat is volna, mert e jövedelmező Apatin teherforgalma, mely most tengelyen Pr.-Szt. Ivánon át bonyolítatik le, egymaga is biztosítaná.

Zombor város lakossága pedig olcsón jutna az apatini Dunához, nemcsak hogy fűrdeni járjon oda, de terményei számára is megnyerné az olcsó dunai utat úgy a Balkán államok felé, mint Budapestre.

Ennek a tervnek megvalósításához azonban be kell várnai a pénzpiac kedvezőbb alakulását.

De akkor sem a városnak kellene azt létesíteni, csak a vasut létesítését elősegíteni azzal, hogy villanyos telepeknek értékével vagy mint részvényes léphetne be üzletársul, vagy a szükséges áramot adná oly mérsékelt árrért, hogy a vasut azt igénybe vehesse.

Ha majd a megvalósulás stádiumába jut ez ügy, hozzá lehet szólni és kifejezni azon módokat, mint lehetne az év legnagyobb részében — 8—10 hónapon át — a Duna vízből kiemelni a vasut és világitáshoz szükséges villanyos energiát.

Midőn eszmecsereink eredményét a villanyos világiatási ügy jelenlegi állására nézve ezekben előadva a tekintetes bizottság rendelkezésére bocsátjuk: kijelentjük, hogy tudásunkat és munkásságunkat a legnagyobb készséggel bocsátjuk a város közönségének rendelkezésére.

A „Zombori technikusok asztaltársaságának“ megbízásából.

Ujdonságok.

Szomorú évforduló. Tegnap volt egy esztendője, hogy a kegyetlen halál gyászba borította lapunk szerkesztőjét és kiadóhivatalát. Felejthetlen emléki, kitűnő tollú munkatársunknak, dr. Matzitz Pál vármegyei aligazgatónak nemes és ideális lelke ekkor költözött el a szűz, a jobb világba. Bánatos, fiatal örvény, öreg szülei, testvérei, rokonai siratták, gyászolták. Velük sirt a sok jó barát s velük zokogott a mi tollunk és a mi szívünk is. Az idő lemorzsolta azóta egy esztendőt, de az elhunyt emléke nem mosódott el, a fájdalom nem szűnt meg. Mert a kit nagyon szeretünk, őszintén becsülünk, annak emléke örökké él s minél tovább rohan az idő, annál gyökeresebb lesz a vesztesség s a vesztesség fölött való fájdalom érzete. A bánatos, mélyen szeretettel bívelő s az egész családdal sir ma is a sok jó barát; sirtatjuk mi is felejthetlen emléki, ideális lelkű kitűnő munkatársunkat. — Az elhunyt lelki fűdvéret tegnap, a halálórási évfordulóján requiem volt d. e. 9 órakor a róm. kath. templomban. A requiem a család teljes számban jelen volt s megjelent azon lapunk szerkesztője is.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Józsa Benedek szabadkai törvényszeki joggyakornokot az újdéki törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. A zombori pénzügyigazgatóság Hartmayer Jenő vámgyakornokot az újdéki fővámbivatalhoz díjas vámgyakornokká nevezte ki.

Személyi hir. Átányi József dr., a zombori ügyészség volt vezetője tegnap utazott el városunkból új székhelyére, Szolnokra. Távozása alkalmából nagyszámú tisztelői és barátai szerdán este bucsuvacsorát rendeztek a távozó tiszteletére, a melyen nagyon sokan vettek részt. Átányi József dr. távozásával a zombori törvényszék kiváló tisztviselőjét, társadalmi életünk pedig egyik kedvelt és népszerű tagját veszti el.

Kirendelés. A szegedi kir. közjegyzői kamara Vojnich Lajos dr. zentai kir. közjegyző betegsége tartamára Reinicz Márk zentai kir. közjegyzői helyettesít hivatalból helyettesül kirendelt.

Eskütétel. Kerekes János, a zombori törvényszék új ügyésze kedden tette le a hivatali esküt a törvényesek plénuma előtt és átvette hivatalát.

Április 11-ike. Az április 11-iki nemzeti ünnep az idén a nagy hétre esik. Az ünnep egyházi része éppen ezért nem tartható meg, mert a liturgia szigorúan előírja a nagyheti ájtatosságokat. Az ünnepet így később tartják meg s idejét a belügyminiszterium fogja kitűzni.

Pályázat. A zombori járásbírósnál aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények két hét alatt nyújthatók be.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1900. évi április hó 4-én délután 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart.

Államsegély. A belügyminiszter Deák Péter a zombor—bajai színházak igazgatójának 1000 korona államsegélyt utalványozott.

Allandó választmányi ülés. Bács-Bodrogh vármegye allandó választmánya a vármegyei házipénztári és az abban kezelt összes alapok 1899. évi zárszámadásainak megvizsgálása céljából folyó évi április hó 9-én d. e. 10 órakor a vármegyei székház kis termében ülést tart.

Pályázat. A szabadkai törvényszéknel aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények két hét alatt nyújthatók be.

Szerb színészet. A szerb nemzeti színtársulat a napokban városunkba érkezett és előadásait tegnap este kezdte meg. Színe került Schönbán Pal „A szabinyok elrablása“ című négy felvonásos vígjátéka.

Katonák kitüntetése. Szép ünnepélynek volt tanuja a mult napokban a Bécsben állomásozó bajai gyalogezred. Még a mult év szeptember havában, mikor a Duna áradása fenyegette a Vagvidéket, a veszély elhárítása végett a katonai parancsnokság a bajai ezred utasozástalát szintén kirendelte Wagner Albert főhadnagy vezénylete alatt. A vész színhelyén a katonák teljes huszonhat óráig emberfeletti munkát végeztek és két tizedes, Samuel Ferenc és Litomerszki Matyas bajai fiuk egy teljes fűrdőhelyiséget, a midőn a halaszok mar annak megmentetéséről lemondtak, életük kockáztatásával a végpusztulástól mentettek meg. Az ezredparancsnok, kövesházi Kövess Herman ezredesnek intervenciója folytán nemes és önfeláldozó tettük őfelségének tudomására jutott, a ki őket 40—40 korona jutalomban részesítette. Az egész ezred jelenlétében adta át szép beszéd kíséretében a mult napokban az ezredes a jutalmat a két bajai fiúnak, kik egyszersmind a hadügyminiszter elismerő oklevelével is ki lettek tüntetve.

Új vasúti állomás. A magyar kir. államvasutak Budapest jobbparti üzletvezetősége közhírré teszi, hogy a hegyes—feketehegy—palánka h. é. vasuton Gajdobra és Palanka állomások közt, a 9. sz. őrháznál letesített „Alsó Gajdobra“ feltételes megállóhely folyó hó 25-én személy- és podgyászforgalomra megnyitott. Ezen megállóhely évfordulóján szempontból, egy a szomszédos, mint a tavolsági forgalomban Gajdobra állomással egyesített.

Névmagyarosítás. Ifj. Szigrist Gyula zombori lakos nevet „Szendroi“-re magyarosította a belügyminiszter engedélyvel.

Zombori cigányok Párisban. Lakatos Sándor zombori jó nevű és kedvelt cigányprimás kilenc tagból álló zenekarával Párisba megy, ahol a kiállítás tartamára szerződöttetve van.

— Elég rosszul tetted. Vagy talán nem olvasod az elbeszélő-irodalmat?

— En mindent olvasok. A jóból tanulni akarok. A kevésbé jót is azért olvasom, hogy tanuljak, mert ha egyebet nem, azt még a legrosszabb irodalmi termékből is megtanulhatom, hogyan nem kell írni és gondolkodni.

— Helyes! Most pedig halld óhajomat. Hazaérve ülj azonnal neki és írj egy regényt-terácát. Értetted? Elvárom, hogy megteszed a kedvemet!

Hamarjában nem tudtam, mit válaszoljak. Megvalom, nagy zavarban voltam. Eleteben még sohasem gondoltam arra, hogy ilyesmit elkövessek és most már alig van menekvés. Nagyon szerettem volna a kedves öreg ur kedvét megtenni, de attól tartottam, hogy esetleg nem találok megfelelő tárgyat. Pedig a világit sem akartam volna magamra vonni kedvezőtlen bírálatát.

— Nos, öcsém, talán nem tetszik az ajánlatom? — kérdé türelmetlenkedve.

— Tetszeni tetszenék, már csak azért is, hogy megtehessem a kedvét. De... .

— De? Semmi „de“! Tedd meg a kedvemért és okvetlenül küld el nekem első regényt-terácát. Minthogy pedig én esábitottalak erre a tere, magam adom meg hozzá a tárgyat. Hallgass hát meg, de megtiltom, hogy terácádban neveket említs!

— O beszélni kezdett. Komolyan, szinte suttogva beszélt és még mindig ifju tűzben égő szemei híven visszatkrözték nemes lelkét.

En pedig hallgattam. Hallgattam esendes figyelemmel és most már boszankodtam a vonat zakatolásáért... . Es előre az én jó öreg bátyámra toltam a felelősséget azért, hogy egy regényt-terácát elkövetek.

Fiatal, vidám, pezsgő életkedvvel teli legényke voltam. Huszonhárom éves lehettem, midőn először találkoztunk. O nálamnál néhány évvel fiatalabb. Az első véletlen találkozáskor mindjárt megértettük egymást úgy, a hogy ez csak két fiatal szívvel lehetséges. O is, én is mintegy öntudatlanul kerestük az alkalmat, hogy találkozhassunk és a körülmények igen kedveztek nekünk. Nem mult el nap, hogy ne találkoztunk volna és ilyenkor beszélünk mindenről, a mi két ifju lelket érdekelhet. Testvér nem beszélhetne már őszintében testvérel.

Atyámtól örökölt komoly óvatosságonnál fogva, minden szavamra vigyáztam és úgy beszéltem vele, mintha valami túlvilági lényhez szólnék. O pedig szende ártatlanságával és valóban megnyerő őszinteségével teljesen levett a lábamról. Lelkemben egyre fokozódott az iránta érzett őszinte tisztelet. A rövid ismeretséget mindketten boldog örökkévalóságnak képeztük. De hát minden elmúlik! Tudtam, hogy nemsokára elválnék, de akkor még egyikünk sem hitte, hogy — örökre válnék. Ugy hiszem, egyáltalában nem is gondoltunk a válasra. Pedig el kellett utaznia.

Egy szép verőfényes délután — a küszöbön álló válnak keserűen édes előérzetével lelkünkben — a szokottnál hosszabbabban beszélgettünk. Egyikünk sem említette a közelé válast, mivel mindegyikünk attól tartott, hogy ezzel fájdalmasan érintené a másikat. És mégis a körül forogtak gondolataink, hogy minek is múlik az idő oly gyorsan!

Az ablak fölött függő kalitkában aranytollú kis madárka repdesett. Csak úgy kéjelgett a napsugarak melegében. Örömben peregekig esaltogott, mintha felénk akarna kiáltani: „Oh, örüljetek, mert még fiatalok vagytok!“

Mi pedig derült mosolylyal hallgattuk a madárka vidám csattogását.

Egyszerre egy sötét felhő vonult el a nap előtt. Kis dalosunk elhallgatott. Bolyhos fejcséjkéjét szárnya alá rejtette, majd kevés vártatva ismét körültekintett. A felhő már messze haladt, a nap sugarai ismét beragyogták a kalitkát, de a kis madárka — mintha nem akarna hinni a csalfa napsugaraknak — aznap többé nem zengett.

Mi ketten ezt is észrevettük. Egymásra tekintettünk és megértettük a kis madárka különös viselkedését. De mintha egymást is megértettük volna.

Szerettünk volna még szólni. De torkunkat összehuzta valami különös, eddig mindkettőnk előtt ismeretlen érzés. Ez nekem jól esett és egyuttal fájdalom is okozott és melázo tekintetéből kiolvastam, hogy ő is velem egyet érez. A esendőlomsúlylyal nehezített mindkettőnk lelkére. És ő — szinte szégyellem beismerni — nálamnál erősebb volt. Megszakította a kínos hallgatást.

— Három nap mulva utazom!
Többet ő sem birt szólni és e néhány szót is nehezen, csaknem fuldokolva mondotta.

En nem válaszoltam ezen lakonikus kijelentésére. Most már nem tudom miért, de nyilván azért, mert nehezemre, nagyon nehezemre esett volna a beszéd. Éreztem, hogy ezzel még nem bucsúztunk és éreztük mindketten, hogy még beszélünk kell egymással. De ebben már alig haladtunk egy uton; mert ha ő csak azért érezte szükségét annak, hogy még egyszer beszéljünk egymással, mivel neheze esett a válasz, nekem valami titkos hang azt sugta, hogy a találkozásra ezen kívül is fontos, igen fontos okom van. De e percben magam sem tudtam, mi lehet az?

Jól emlékszem, hogy akkor szótlán váltunk el. O elhagyta a szokásos köszöntést, én pedig távoztamkor még csak le sem emeltem a kalapomat. Nem akartam, hogy lássa, mint reszket a karom.

Szórozottam a lakásom felé vettem utamat. Szobámra érve, hol oly sok kedves órát töltöttem könyveim társaságában, elhagyatottnak, árvának éreztem magamat. És szinte megijedtem, mert ez még sohasem történt meg velem. Majd leültem íróasztalom elé, mintegy félálomban kihuztam annak fiókját és elővettem belőle egy kis illatos esomagot. Oly óvatosan nyultam hozzá! Szinte féltem, hogy elillan ujjaim közül. Pár sor írás — olyan szépen volt írva, a mint csak tőlem tellett! — jelezte a kis csomag tartalmát. És ugyan mi volt benne? Aranyszélű, halványrózsaszín papírszeleten egy kis kék virág és alatta egy név. Ez volt az egész. De ez az igénytelen kis virág sokat nagyon sokat mesélt. Annyit, hogy majd megszakadt belé a szívem örömben. Csak néztem, néztem a kis virágot; majd ismét gondosan becsomagoltam és visszahelyeztem előbbi helyére. Ültemből kitekintettem az ablakon a verőfényes szabad természetbe. Az aranyos fényben uszó párában ott lebegett előttem egy alak. Ajkai körül oly kedves mosoly játszadozott; de mintha szemeiből valami mélabus érzést, amolyan gyermekkedv vágyódást olvastam volna. Sokáig szemléltam a kedves tüneményt, — izgatott képzelőtehetségemnek ezen szüleményét, majd... . szakasztottan úgy jártam, mint rövid idővel előbb a kis dalos madár.

(Folyt. köv.)

Kamarazene. Azok a lelkes zeneművészek, akik Paul Kálmán kezében a kamarazene kultiválják s a magas élvezetből nekünk, publikumnak is juttatnak, fáradságos és önfeláldozó munkájukban nem pihennek, hanem az első előadás után immár a második előadásra készülnek. A második előadás bétón, április hó 2-án este fél 9 órakor lesz a városháza nagytermében. Előadásra kerülnek Beethoven, Mendelssohn, Spohr, Ernst és Raucheneker remek zenealkotásai. Közreműködnek I. hegedűn Paul Mariska k. a., II. hegedűn Ribiczey Kálmán, mély hegedűn Csavojázt János és gordonkán Paul Kálmán. A halhatatlan szerzők remek alkotásai és a közreműködők általánosan ismert ritka művészete már eleve biztosítja, hogy Zombor város intelligens közönsége ismét olyan magas műveltségben részesül, a mibe csak ritkán juthat hozzá s a mit eléggé meg sem becsülhet. A publikum egyáltalán nagy hálaival tartozik Paul Kálmánnak s a többi művészeknek, a kik önfeláldozással, egyedül a nemes ügy iránt érzett lelkesedésből magas zenetudásukkal gyönyörűséget, rendkívüli élvezetet nyújtanak. A rendezőség, élén Paul Kálmán, tekintettel van arra is, hogy a magasabb irányú zenét progressiv rendszerben mutassa be a publikumnak. Ezért a mostani II. előadásra már magasabb kaliberű zeneszerzeményeket vettek a programba, olyan termékeket, a melyekben a zenei komplikáció már a hangszerelésben is nagyobb mértékben jut kifejezésre. A szerzők halhatatlan nevei ismerősek. Raucheneker, Wagner egyik leghívebb követője; a kamarazeneben tisztán Wagner szempontból hangszerelt s igen gyakorlott fülle van szükséges, hogy az ember az előadásban magát a témát felismerje és annak szépségeit megbámulja. Beethoven és Mendelssohn zenekirályok, Spohr és Ernst elégtelnek csodaszépségei pedig a fogékony lelket elbűvölik. — A mikor a legősibb elismeréssel adozunk a rendezőségnek, az előadást a közönség figyelmébe ajánljuk.

A szabadkai ügyvédi kamara jubileuma.

A szabadkai ügyvédi kamara vasárnap ünnepelte meg fenállásának negyedszázados fordulóját. Az ünnepély kiválóan sikerült. Délután 10 órakor nyitotta meg a kamara hivatalos helyiségében a díszközgyűlést Paukovits Andor, a kamara nagyérdemű elnöke. A közgyűlési terem a zsufolásig megtelt díszes közönséggel, kiknek sorában ott voltak: Schmausz Endre főispán, Bíró Antal ny. törvényszéki elnök, a szabadkai bírák Nesztora, Gozdu Elek zombori törvényszéki elnök, Deák Péter, Banyai Miksa dr. táblai bírák, Ringhoffer Lajos újvidéki törvényszéki elnök, Sarkady György b. topolyai járásbíró, dr. Longauer Ferenc újvidéki törvényszéki bíró, Kerekes János zombori kir. ügyész, Kozma László országgyűlési képviselő. Ezen kívül a szabadkai törvényszék és járásbíroság tagjai ugyiszólva teljes számban voltak jelen. Paukovits Andor kamarai elnök és Demidor Imre dr., a kamara titkára szépen emlékeztek meg jelentéseikben és beszédekben az ügyvédségnek a kamarák létesítése előtti és utáni viszonyairól. Mindketten beszéd behatóan foglalkozott az ügyvédi kar érdekait érintő eseményekről, miközben bíralat tárgyává tették a kamarai intézményt és azokat a közállapotokat, melyeknek nagy része meg szánásra vár. Kiemelték az intézmény célszerűségét és ramutattak azokra az eredményekre is, a miket a kamara eddig elért. Kegyelettel emlékeztek meg a kamara nagyérdemű volt elnöke, dr. Guln Györgyről, ki nek arcképe örök emléktől a kamara helyiségében van elhelyezve. Kozma László indítványára a díszgyűlés elhatározta, hogy Paukovits Andor szép beszédét a jegyzőkönyvben szóról szóra megörökíti. Ezután Buchwald László indítványára a közgyűlés Plósz Sándor dr. igazságszolgáltatás s törvényszék elnökével, a melyben az ünnepély alkalmából üdvözölte. A délutáni órákban meg is érkezett a minisztérium a válasz s törvényre, melyben a megemlékezést szívesen megköszönte. Dr. Bekeffy Gyula indítványára a közgyűlés köszönetet mondott Paukovits Andor kamarai elnöknek, azon buzgó működéséről, a melyet egy negyed század óta, úgy is mint a kamara volt titkára és utóbbi időben mint elnök kifejt. Ezzel a díszgyűlés tárgysorozata ki volt merítve és a vendégek távoztával a kamara megtartotta rendes évi közgyűlését, a melynek tárgyai között sorra került a költségvetés tárgyalása, a számvizsgáló bizottság jelentése, a pénztáros fölmentvények kiadása és több kisebb-nagyobb jelentőségű tárgya. A közgyűlés az előző elnökséjével ért véget. Délután fél kettőkor a kaszinó dísztermében ünnepi ebéd volt. Az egész terem megtelt díszingvált közönséggel. Az első felköszöntőt Paukovits Andor kamarai elnök mondotta a királynak, a mely felköszöntőt a jelenlevők állva hallgattak meg. Majd Kozma László mondott felköszöntőt az igazságügyminiszterre, dr. Révész Ernő Paukovits Andor kamarai elnökre, Bekeffy Gyula dr. a vendégek és bírákra, dr. Demidor Imre Bíró Antalra, dr. Szilassi Fülöp Schmausz Endre főispánra, Schmausz Endre a vendégek nevében válaszolt, Regényi Lajos az ügyvédi karra, dr. Bekeffy Gyula a házigazdára, Farkas Zsigmondra, a kaszinó elnökére. Mondani sem kell, a felköszöntők szébbnél szébbek voltak. A bankett kitűnő hangulatban késő estéig tartott.

Brankovics pátriárka születésnapja.

Karlócáról írják lapunknak: Brankovics György szent pátriárkát betenedik születése napja alkalmából vártalanul és szokatlan nagy számban idejött hívei és tisztelői nagy ovációkban részesítették. Az érseki kápolnában tartott isteni hálaadó tisztelet után tisztelték a pátriárkánál az itt töltesző kongresszusi bizottság tagjai testileg, Nikolics Miron pakráci püspök vezetésével. Továbbá Seives Mitrofan bacsai püspök Újvidékről, a szerbhegyi kolostorok főnökei, a teológiai tanintézet és a főgimnázium tanári kara, a helybeli hatóságok elöljárói és számos előkelő vendég. A pátriárka azonkívül százakra menő üdvözlő táviratot kapott az egyházmegye minden részéből.

Toronyzene. Sok mindenféle kuriózum megtörténik nálunk is, de az a város, a hol valaha régen a törökverő Eugén aratta diadalát, úgy látszik, meg most is mindenben tud tesz rajtunk. Mint zentai levelezőnk írja, a napokban egy ur emberekből álló vig társaság a március idusára virradó hajnalon egy jól eltöltött vig éjszaka után toronyzenét adott a városháza tornyának erkélyéről. A mulató kománia fölívítte a trombitásokat a toronyba és nótákat fújtatt. Az ébredő városi nép nagy gyönyörűséggel hallgatta a ritka toronyzenét.

Halálozás. Özv. nedeczi Nedeczky Lászlóné sz. almási Antunovits Izabella Baján rövid szenvedés után 60 éves korában elhunyt.

Névmagyarosítás. Concert Béla (Adalbert) zombori pénzügyigazgatási számgyakornok a belügyminiszter engedélyével „Karczag“-ra magyarosította nevét.

Elfogott sikkasztó. A hiányos nevelés, az uri passziók áldozata lett Szuhaneck Ferenc. Nagy tehetségekkel megáldott, szép reményekre jogosító fiatal ember volt ő, ki Sztanisics községben mint közszéki irnok-ségédjegyző volt alkalmazva. Ugy feljebbvaló, mint a község lakossága szeretetét és bizalmát tehetsége és jó modora által a legnagyobb mérvben kivívta. Azonban nem becsülte meg a bizalmat, hanem azzal rutul visszavet, amennyiben uri passzióinak kielégítésére elegendő pénzzel nem rendelkezvén, a bizalmat arra használta fel, hogy számtalan hamis nyugtákat készített s ezekkel körülbelül 4000 koronát vett fel a község pénztárából anélkül, hogy turpisságát észrevették volna, sőt még a legkisebb gyanu sem merült fel ellene. Szuhaneck, úgy látszik félt, hogy előbb utóbb mégis csak napfényre kerül machinációja, egy szép napon nyomatlanul eltűnt a községtől. Több napi várakozás után gyanakodni kezdtek, miért is a reszortjához beosztva volt ügydarabokat alapos vizsgálás alá vették, melyből kintt, hogy körülbelül 4000 koronát vett fel hamis nyugták alapján. Ezen nem várt eredmény folytán Szuhaneck ellen az országos közrőzés el lett rendelve, de annak sikere nem volt. A véletlen játszotta őt a bíróság kezébe. Ugyanis Szuhaneck Fiumében mint hajósegény tartózkodván, a nehéz munkától megbetegedett és kórházba került, hol nevét és nacionálját felvették s azt a kórházi költségek beszedése végett a zombori szolgabíróhoz küldték. Volt fölöttes hatóságánál jól ismerték Szuhaneck viselt dolgait, amely azonnal értesítette a vizsgálóbírókat. Ez utóbbi intézkedése folytán a fűmei rendőrség ép akkor fogta el Szuhaneckot, midőn az hajóra akart szállni. Egyenesen Zomborba kísérte, ahol tegnapelőtt este rongyosan, lesoványodva s teljesen elzülött állapotban megérkezett s jelenleg a zombori fogház lakója.

Névmagyarosítás. Glatz Lajos Vilmos ókannizsai lakos nevet „Gombos“-ra magyarosította a belügyminiszter engedélyével.

Vihar az Aldunán. Az alsó Duna szakaszán az utóbbi napokban — mint levelezőnk írja — nagy vihar dühöngött, úgy, hogy a hajóközlekedést majdnem teljesen be kellett szüntetni. A magyar folyam- és tengerhajós társaság Erzsébet királyné nevé gőzöse nagy veszedelemben volt és szétlőtt övött helyre volt kénytelen menekülni a vihar elől. Ugyanennek a társulatnak 126 számú cementselt megrakott teherhajóját a vihar Palánka alatt a zátonyra dobta, leszakgatta a vascsaka láncait, úgy, hogy a teherhajót csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett megmenteni. Bukiban egy, Német-Palánkán pedig két malmot süllyesztett el a vihar, a Thür József-féle henger hajómalom teljesen szétrocsolódott és legénysége csak uszással bírta megmenteni életét. A Duna gőzhajós társaság Belgrád nevű csavargózsót a vihar két teherhajóval a Dunaszabályozás köhányására dobta ki, melyről tíz órai hosszú vergődés után tudott csak a hajó leszállani és csupán erős szerkezetének köszönhető, hogy mindhárom hajó ott helyben teljes rakományával el nem süllyedt. A vihar egyáltalán óriási károkat okozott, háztetőket, kéményeket, falakat döntött össze az egész Duna mentén. Minden évben ismétlődik a Duna ezen szakaszán őszszel és tavaszszal éjnapenyelőség idején az a vihar, melynek neve „kosova“, de ily mértékben már 7 éve nem dühöngött.

Fizetésképtelenség. A bécsi „Creditoren Verein“ Blau M. ó becei kereskedő fizetésképtelenségét jelentti.

Nemzetközi szélhámos Szabadkán. Szabadkai tudósítónk írja: Két nap óta egy nemzetközi szélhámos csapatja be a szabadkaiakat. Szegedről jött, a hol szintén sok embert csapott be, leginkább kereskedőket és orvosokat. Szegedről aztán Szabadkára tette át főhadiszállását, a hol a „Nemzeti Szálloda“-ban szállt meg s a vendégkönyvbe Filip Boskó bukaresti lókereskedőnek írta be magát. Azt mondotta, hogy a román király számára jött lovakat vásárolni. A legelőkelőbb ur bázakát kereste fel, a hol előkelő megjelenése, német és francia beszéde miatt szívesen fogadták, mindenütt kicsalt néhány koronát addig, míg a román királytól pénze megérkezik. A vendéglőkben is csak az előkelő urakat kereste fel, akiket szintén becsapott. Akinek bemutatta magát, más és más nevet mondott, de furfangos meséivel mindenkit becsapott. Ma hirtelen eltűnt a városból. A rendőrség elrendelte az országos körözését.

Egy pap öngyilkossága. Egy szerencsétlen ember, a ki az Isten ígéinek hirdetését választotta élete céljánál, folyó hó 26-án a maga kezével oltotta ki életét. Matoss János bács-szent-tamási katolikus esperes felakasztotta magát. A szerencsétlen esperes nagy mértékben idegheves volt és ez magyarázza meg öngyilkosságát.

Betörés. Bajáról írja tudósítónk: A múlt éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a zsidó templomba, feltörték az összes gyűjtőperselyeket és a bennük volt pénzt elvitték. Szerencsére a hitközség a perselyeket nemrég kiüresítette és így csak néhány koronát vihettek el. A betörők megkísérelték a szentély ajtaját is föltörni, hogy az ott levő arany és ezüst templomi szereket hatalmukba kerithessék, de nem tudtak boldogulni a nehéz vasajtóval. A nyomozás folyik.

Öngyilkosság. O-Becsén sok keserűséget okoz a pótdadó, de hogy még öngyilkosságra is vigyen, ezt nem hittük. Pedig már erre is van példa. Grsics László is oda jutott, hogy a pótdadóhatalmért ki volt ellene tűzve a végrehajtás. De ezt nem bírta elviselni. Elbucszott a feleségétől és azt mondta, hogy a kutba ugrik. Szavát rögtön tett követte és mielőtt megakadályozták volna, bele is ugrott a kutba. De szerencsére a víz nem ért nyakig sem és így minden erőlködése dacára sem válhatott meg e sauyaru pótdados világtól az elke-seredett ember, mert létrát bocsátottak le a kutba és azon szépen felkapaszkodott.

Titokzatos lopás. Baján Tinusz Róza kárára a múlt héten egy kendőbe kötött 1 drb százast, 1 drb tizest és 8 drb egyforintost elloptak. A károsult följelentette az esetet a rendőrségnek, mire másnap a folyosón megtalálta az elloptott kendőjét, melyben benn volt a százast és egy cédlára ezek a szavak írva: „Visszaadom, hogy miattam ártatlan ne szenvedjen.“ A nyomozás folyik.

Megmérgezte a férjét. O-Becséről jelentik, hogy Bálint Mihály földmívelő felesége szerencsés-aldattal megmérgezte. Az asszonyt letartóztatták.

Az Ur Jézus szülőföldjén. Irta Huber József; Paúr Géza harminyolek rajzával. Budapest, 1900. Mindenki, a ki csak barátja a beces tartalmu könyvnek, örülni fog a Huber Lipót új kötetének is, mert vallásos szív, művelt fő, praktikusan gondolkodó ember számol be ebben a könyvben Szentföldön tett utazásáról. Huber messzire kiválik a tuat-utirajzók közül, mert könyvét minél többször forgatjuk, annál jobban meggyőződünk igazi értékéről. Paúr Géza sikerült rajzai nagyon emelik e könyv becsét. A festőművész ott járt a szent tájakon, melyeket oly hangulatos képekben vázázol elénk. Szöveg és illusztráció igazán szépen fonódnak egybe, hogy minden tekintetben becsessé tegyék a Szentföldről írott eme kiváló jegyzeteket. A könyv ára 3 korona. Kapható a Szent István-Társulat könyvkiadó-hivatalában, Szentkirályi-utca 28. sz. — Huber Lipót kalocsa egyházmegyei áldozár, teológiai tanár főszent-zéki tlnök, zombori földink művét a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Szegényházi élelmezés. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi kórház és szegényház részére egymásután következő három évre, azaz folyó évi május hó 1-től 1903. évi május hó 1-ig terjedő időre szállítandó ételek és italok biztosítása iránt folyó évi április hó 10-én délelőtt 10 órakor a számvésvég hivatalos helyiségében nyilvános árlejtés fog tartatni. Az árlejtésben résztvenni szándékozók kötelesek bánatpénz gyanánt 1000 korona, azaz egyezer koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban az árlejtés megkezdése előtt a küldöttsegek kezébe letenni. Az árlejtési feltételek, az egységi árak iránt egybeállított árszabvány a küldöttsegek elnökénél Lang Gyula városi tanácsnoknál annak hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt betekinthető.

Kossuthnak leghivebb arcképe 1849-ből.

Remek kivitelt arcképe készült el a nemzet atyjának. Gróf Kreith Béla a budapesti Kossuth Múzeum alapítója, régen fírad azon, hogy a szabadságharc legnagyobb fiának képeit hiv rekrdukciónban terjessze. Most jelent meg Kossuth Lajos életnagyságu arcképe gyönyörű fényképnymatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak legkülön-tesebb, leghivebb arcképe 1849-ből, tehát abból a korból, a mikor küzdelmeinek és dicsőségének zenitjén állott. Mint ilyen kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla híven készült képek. Ezen az arcképen minden ott van, ami benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazaért és nemzetért való rajongás, a szabadságérti lelkesedés és lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt, csakis ilyen lehetett. Valóban nemes és hazafias szolgálattal teljesítettek azok, a kik ezen legújabb Kossuth-arcképet a magyar közönség számára megteremtették. Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen körből sem. Ez az életnagyságu arckép ára csak 6 kor. 80 fillér. Az 1848-49-i ereklye-muzeumban Budapest, IV., gránátos utca 14. Szabadságharcunk hőseinek és vértanúink emlékeinek e pantheonát támogatja mind, a ki e beces képet megszerzi.

Magyar Nemzet politikai napilap lapunk mai számában közölt hirdetésére különösen felhívjuk lapunk t. olvasóinak szives figyelmét. A „Magyar Nemzet“ fő-szerkesztője Jókai Mór és Beksis Gusztáv, felelős szer-kesztője Adorján Sándor. Kiadótulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. t.

Legújabb.

Báró Atzél Béla meghalt. Lapunk zártakor kaptuk az értesítést, hogy báró Atzél Béla, a magyar közéletnek kitűnő alakja, tegnap influenzában meghalt.

Szerkesztői üzenetek.

R. K. Cservenka. Cikkét legközelebb hozzuk. Köszönet.
W. A. Zombor. „Héderváry, a leányrabló“ rémes történetjét borzalommal olvastuk. Folytatását nem kérjük.
A. B. Szónta. Kritikáját legközelebb hozzuk. További közre-működését szívesen vesszük. Köszönet. A lapot megrendeltük.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Több heti betegségemből felépülve, kedves kötelességemnek tartom dr. Schossberger I. b. almási járás-orvos úrnak mély köszönetemet úgy saját, mint családom nevében kifejezni azon önzetlen fáradozásáért, melylyel engem gyógykezelt, mert Isten után csak neki köszön-hetem, hogy felépültem.
Bács-Almásán, 1900. évi március hó 27-én.

Sipos Ignác,
néptanító.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Zárgondnokságom alatt álló Mayer-féle bir-tonkon termett 30.000 kéve idei vágásu, válogatott szép nád tetszés szerinti mennyiségben jutányos áron azonnali eladó. Venni szándékozók velem bármikor érintkezésbe léphetnek. A nád a gombosi vasut-állomás közelében van összerakva.
Gomboson, 1900. március hó 19-én.

Berecz Károly,
zárgondnok.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Zrinyi-utcában volt **cipész-üzletemet** a Kossuth Lajos-utcai Frey-fele házba helyeztem át, hol ezután

„Gubicza György és Társa”

cég alatt kizárólag saját készítményű kiűnő minőségű férfi, női és gyermek-cipőket nagy választékban tartunk raktáron. Mértékszerű megrendeléseket pontosan és elegáns kivitelben készítünk. A mai kor igényeinek teljesen megfelelően dús felszerelt cipő üzletünket a n. é. közönség becses figyelmébe ajánljuk és nagybecsű pártfogását kérjük.

Mély tisztelettel

10-1 **Gubicza György és Társa.**

Elismert legjobb kerékpárok!

6-1

Legelőnyösebb fizetési feltételek!

Styria.

Legelőnyösebb fizetési feltételek!

Attila.

Gyári árak!

Ifj. Heindlhofer R. Zombor.

Üzleti jelentés.

Teljesen ujonnan felszerelt

férfi divatárú-raktáromat

ajánlom a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe.

Legszébb árú olcsó árak mellett kaphatók.

Nevezetesen: legújabb divatu színes és fehér ingek, hálaingek, zsebkendők, narisnyák, nyakkendők, keztyűk, esernyők, botok, ilatszerek, bőrszivar- és pénztárcák, kemény és puha kalapok.

3-1 Tisztelettel

ENGEL MÓR.

A még raktáron levő női divatárú legolcsóbban beszerezhető.

Kiadó lakház.

Az apatini-uti Traub-féle lakház folyó évi május hó elsejétől évi 450 forintért kiadandó. Bővebb értesítés nyerhető **Lang Gyula** városi tanácsnoknál.

1443. szám. kig. 1900.

Pályázat.

O-Kanizsa községben egy 600 korona évi készpénzfizetéssel, teljes felszereléssel és ruházattal javadalmazott gyalogrendőri állás jött tisedésbe.

Az ezen állást elnyerni óhajtok kérvényeiket **1900. évi április hó 2-áig** a zentajárási főszolgabírói hivatalhoz nyújtásuk be s igazolják, hogy védkötelezett-ségüknek megfeleltek, hogy feddhetlen erkölcsű és rovatlan előéletűek, teljesen egészségesek, irni és olvasni tudnak.

Megjegyeztetik, hogy a pályázók közül csak azoknak a kérvénye fog figyelembe vétetni, amelyek sajátkezűleg lesznek írva.

O-Kanizsán, 1900. évi március hó 22-én.

Huszágh István, Popovits György,
közs. jegyző. közs. I. bíró.

Nagy butoreladás.

A tavaszi időnyre butoráru-raktáromat ujonnan felszerelve, van szerencsém a n. é. közönséget ennek szíves megtekintésére tisztelettel meghívni.

Raktáron tartok nagy választékos készletben

teljes háló-, ebédlő- és szalon-berendezéseket,

nemkülönbön mindennemű egyes butordarabokat és más tárgyakat, mi csak lakberendezéshez szükséges, az egyszerűbbtől a legdiszesebbi kivitelig nagy választékban, szolid és jól dolgozott minőségben, jótállás mellett minden egyes darabért, oly jutányos árak mellett, hogy bátran mondhatom, **olcsóbban mint bárki másnál.**

Kárpitozott munkákat illetőleg mint képzett kárpitos mester a legcsinósbabban készítem, igen jutányos árakért.

A n. é. közönség kegyes megtisztelését kérem.

Teljes tisztelettel

ADLER ADOLF

kárpitos mester és butor kereskedő

ZOMBORBAN, Kossuth (6) utca, a takarékpénztárral szemben.

6-2

LEGOLCSÓBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRÁVAL.

EGY SZÁM 8 FILLÉR.

MAGYAR NEMZET

MUTATVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CIM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

ELŐFIZETÉSI ÁR.
1 HÓRA 2 KORONA
1/4 ÉVRE 6 KORONA

Házeladás.

A Zsubory-féle ház szabad kézből eladó. Bővebbet a háztulajdonosoknál.

3-2

Eladó bika.

Horn József plávnai lakosnál egy tenyészigazolvánnyal ellátott gyönyörű példány 2 éves vörös tarka szimentháli **tenyész-bika** eladó.

Olcsó bevásárlási forrás.

Túlhalmozott árúraktár folytán, a mai naptól kezdve

mélyen leszállított árakon

hozom árúmat forgalomba.

Különösen **kelengye berendezéseknél**, vagyis nagyobb bevásárlásoknál felette nagy engedményeket adok.

Tisztelettel

Özv. Pock Lászlóné,

üveg-, porcellán-, lámpa- és china-ezüst raktára Zomborban.

6-4

Árverési hirdetmény.

Ó Kanizsa község elüljárósága a község tulajdonát képező tenyészállatok közül 4 darab tenyészésre alkalmatlan bikát **f. évi április hó 5-én délelőtt 9 órakor** megtartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adni, miről árverezni szándékozik értesíttetnek.

Ó-Kanizsán, 1900. évi március hó 25-én.

Huszágh István, Popovits György,
jegyző. 3-2 bíró.

Eladó bikák.

Ifj. Pótz József sztanisicsi földbirtokosnál 5 darab 2 éves magyar faju tenyészigazolvánnyal ellátott bika eladó.

3-2

2042. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A b. kulai járásba kebelezett Torzsa községében lemondás folytán megüresedett s havi utólagos részletekben felveendő évi 600 korona fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám **folyó évi április hó 20-áig** annál is inkább nyújtásuk be, mert az ezen tul érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kulán, 1900. évi március hó 13-án.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3-3

Hirdetmény.

Egy alig használt, majdnem új **fedeles hintó**, egy valódi egy éves **neufundlandi himkutyá**, egy kétesövű finom, alig használt **lancaster fegyver**, ezen agyhoz még egy dupla cső fürjezésre, szükséges felszerelések és vadásztáska — **eladó.** Hol? megmondja a kiadóhivatal.

2-2